Dosarul nr. 4r-4723/24 Judecătoria ***** sediul Central
4-24002170-02-4r-05112024 Judecător: Colun Svetlana

D E C I Z I E

24 decembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată Cecan Silvia
Judecătorii Pascari Roman și Roșca Constantin

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție *****, ***** declarat împotriva hotărârii Judecătoriei ***** sediul Central din 04 octombrie 2024 în cauza contravențională, în privința lui *****, în baza art. 335 Cod contravenţional,

Procedura de citare legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

1. ***** este învinuit de faptul, că începînd cu data de 25 decembrie 2023 pînă în prezent, samovolnic trece pe teritoriul SA ”Orizont-95”, situat pe adresa or. ***** str. Alba Iulia nr. 85, pentru a ajunge la bunul său imobil, situat pe adresa or. *****, str. Alba Iulia nr. 85 A, de asemenea samovolnic deschide poarta și parchează mai multe automobile, pe teritoriul SA ,,Orizont-95”.

Drept urmare, la data de 03.01.2024 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție *****, ***** a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție Seria/nr. MAI06 067300 în privința lui *****e în baza art. 12, 335 Cod contravențional.

2. La data de 03 ianuarie 2024, Inspectoratul de Poliție *****, în conformitate cu art. 395 alin. (1) Cod contravențional, a remis cauza contravențională în privința lui *****e Judecătoriei ***** sediul Central pentru examinare.

3. Prin hotărârea Judecătoriei ***** sediul Central din 04 octombrie 2024, procesul contravenţional intentat în privința lui *****e învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 12, 335 Codul Contravențional, a fost încetat din motivul lipsei faptului contravenţiei.

4. Împotriva hotărârii Judecătoriei ***** sediul Central din 04 octombrie 2024, agentul constatator din cadrul IP *****, ***** a depus în termen recurs, prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii cu adoptarea unei noi soluții pe caz.

În motivarea recursului invocat că soluția instanței de fond este una pripită, instanța nu a elucidat pe deplin toate aspectele cauzei deduse judecății, la baza hotărârii fiind puse exclusiv declarațiile făptuitorului fără a se da vre-o apreciere celorlalte probe, or instanța nu a examinat pe deplin probatoriul prezentat de agentul constatator din care urmează că:

- *****, care într-adevăr deţine bun imobil, situat în or. ***** str. Alba Iulia 85A, pentru a ajunge/merge spre această proprietate trebuie să meargă/treacă prin teritoriul SA „ Orizont 95”;

- Având în vedere că, administratorul SA „Orizont 95”, *****, nu i-ar permite trecerea pe teritoriul întreprinderii, din motiv că se deteriorează drumul şi va fi nevoie ca întreprinderea să suporte cheltuieli, îi cere lui *****e să încheie un contract de folosinţă a drumului, la care ultimul refuză motivând că el dispune de acest drept deoarece deţine bun imobil, situat în or. ***** str. Alba Iulia 85A, şi mai este acţionar al SA „Orizont 95”. Prin urmare aici şi apare dreptul efectiv sau presupus a lui *****e de a se folosi de calea de acces spre bunul său, or, temeiurile apariţiei unui drept civil este clar descris în art. 9 Cod Civil;

- instanţa corect a stabilit că pe teritoriul SA „Orizont 95” de mai multe ori se află *****e, cât şi alte persoane care clar au declarat că au mers la ultimul, însă ei nu cunoşteau despre neînţelegerile între administratorul SA „Orizont 95” şi *****e, fapt care încă o dată demonstrează că *****e folosindu-se de un drept efectiv şi presupus se foloseşte de bunurile SA „Orizont 95” şi anume drumul ce duce spre întreprindere, fără a dispune de dreptul real de folosinţă a trecerii pe teritoriul întreprinderii menţionate, circumstanţe care denotă faptul că instanţa nu a examinat complet şi obiectiv cauza contravenţională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanţă prevederilor art.462 alin.(4) Cod contravenţional.

Apreciază că instanţa de fond nu a făcut o analiză amplă şi multiaspectuală a materialelor cauzei, nu a ţinut cont de cerinţele art.457-458 Cod contravenţional care prevăd examinarea cauzei contravenţionale sub toate aspectele, complet şi obiectiv, clarificând circumstanţele ce au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei. Or, la judecarea cauzei, instanţa de fond trebuie să ţină cont de cerinţele art.458 Cod contravenţional, care prevede că instanţa de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei, precum şi alte circumstanţe care au importanţă pentru examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv, cu respectarea dreptului la un proces echitabil.

Mai mult, motivarea hotărârilor este o garanţie pentru părţi că cererile lor au fost analizate cu atenţie şi oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care instanţa o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept care i-au format

convingerea, în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, concisă şi fermă, într-un cuvânt să aibă putere de convingere.

Potrivit jurisprudenţei Curţii Europene pentru Drepturile Omului autorităţile trebuie să depună întotdeauna eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat şi nu trebuie să se bazeze pe concluzii pripite sau nefondate pentru a înceta investigaţia sau să le pună la baza deciziilor lor şi să se întreprindă toţi paşii rezonabili şi disponibili conform legii pentru a asigura probe cu privire la incident.

Raportând situaţiile faptice reţinute mai sus la prevederile legale menţionate, concluzionează că un viciu fundamental în cadrul procedurii a afectat hotărârea, nefiind dată apreciere tuturor circumstanţelor cauzei, fiind ignorate anumite adevăruri, astfel, în orice domeniu de activitate adevărul se consideră a fi aflat numai după ce a fost dovedit sub toate aspectele sale. Referitor la activităţile desfăşurate în cadrul procesului acestea trebuie să asigure aflarea adevărului cu privire la faptele şi împrejurările cauzei, precum şi la persoana făptuitorului. *Numai aflând adevărul,* scopul *procesului penal poate fi atins,* iar soluţiile dispuse de organele abilitate pot da satisfacţie celor care urmăresc înfăptuirea justiţiei contravenţionale.

Luând în considerare că instanţa nu a răspuns la toate întrebările, nu a clarificat pe deplin toate circumstanţele cauzei ceea ce a dus la efectuarea unei investigaţii neeficiente, consideră că aceste circumstanţe ar constitui o încălcare a dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 CEDO, ce oferă dreptul la o hotărâre şi decizie motivată, instanţele de drept naţionale fiind obligate să-şi motiveze soluţiile şi concluziile, să ofere răspunsuri la toate întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului.

5. Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.*

Colegiul penal, ținând cont de faptul că speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravenţional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

6. Examinând materialele cauzei contravenţionale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal constată, că recursul este necesar de a fi respins ca nefondat, cu menţinerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. c) Codul contravenţional, *după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul şi menţine hotărârea atacată, dacă acesta este nefondat.*

Cu titlu de principiu, instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal constată lipsa de careva temeiuri de fapt și de drept, întru casarea acesteia, astfel că, la adoptarea soluției instanța de fond a ținut cont de rigorile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, care indică că, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: *lit. a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; lit. b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; lit. c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; lit. d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; lit. e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; lit. f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.*

Instanța de recurs reține că, la data de 03.01.2024 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție *****, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 067300 în temeiul art. 12, 335 Cod contravenţional, prin care *****e se învinuieşte în faptul că începând cu data de 25 decembrie 2023 până în prezent, samovolnic trece pe teritoriul SA ”Orizont-95”, situat pe adresa or. ***** str. Alba Iulia nr. 85, pentru a ajunge la bunul său imobil, situat pe adresa or. *****, str. Alba Iulia nr. 85 A, de asemenea samovolnic deschide poarta și parchează mai multe automobile, pe teritoriul SA „Orizont-95”.

7. Conform art.7 din Codul contravențional, *persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

Potrivit art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.*

Conform art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, *constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza*

contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Potrivit art. 425 alin. (1) din Codul contravențional, *probele sînt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluționare a cauzei.*

8. În contextul expus, Colegiul penal reiterează că în vederea determinării cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întîi dacă fapta de care este acuzat contravenientul constituie „acuzaţie în materie penală”, în sensul art. 6 din Convenţie.

Criteriile folosite în mod constant în jurisprudenţa Curţii pentru a se vedea dacă o acuzaţie constituie „acuzaţie în materie penală” sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului naţional – potrivit dreptului intern, fapta săvîrșită de contravenient atrage răspunderea contravenţională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetăţenilor și are aplicabilitate generală; natura și gravitatea sancţiunii aplicate.

Așadar, în ceea ce privește sancţiunea amenzii, elementul esenţial în funcţie de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv și punitiv, deci, scopul acesteia.

Astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenţionale este unul redus, art. 6 va fi aplicabil sub aspect penal, atîta timp cît amenda este un mijloc de constrângere a contravenientului și o măsură de prevenire a săvîrșirii de noi fapte, ea neavînd, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.

Așadar, cu respectarea principiului prezumţiei de nevinovăţie, al egalității armelor, al contradictorialităţii și al dreptului la apărare impuse de exigenţele art. 6 din Convenţie și prevăzute de Codul contravenţional al RM, s-a oferit posibilitatea propunerii de probe către ambele părţi ale procesului contravențional.

9. În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: …în cazul în care instanţele judecătorești naţionale se abţin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (Ruiz Torija v. Spania, 9 decembrie 1994, § 29; Papon v. Franţa (nr. 2), dec., 15 noiembrie 2001; Boldea v. Romînia, 15 februarie 2007, § 30).

Pe fundalul celor descrise, Colegiul penal relevă că în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu care profită contravenientului, potrivit principiului *in dubio pro reo*.

În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, Colegiul Penal reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. Înainte de a fi o problemă de drept, principiul *in dubio pro reo* este o problemă de fapt.

Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărîrile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobîndite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.

10. Potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravențional și în special, potrivit principiului *in dubio pro reo*, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condiţiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite. De asemenea, pentru respectarea principiului prezumţiei nevinovăţiei, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoane.

Colegiul penal reiterează inadmisibilitatea de drept de a dispune tragerea persoanei la răspundere contravențională, în lipsa unei învinuiri concrete, veridice și demonstrate, or, o asemenea hotărîre, ar atrage inevitabil încălcarea principiilor de drept, or instanța de recurs reiterează că agentul constatator nu a prezentat probe pertinente din care ar rezulta vina persoanei în comiterea faptei imputate.

Instanța de recurs atestă că dispoziţia art. 335 din Codul contravențional, prevede *samavolnicia*, adică exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislaţie, dacă fapta nu constituie infracţiune.

11. La caz, Colegiul indică că agentul constatator nu a anexat la materialele cauzei nici o probă veridică care ar demonstra vinovăția cet. *****e în comiterea contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional, iar din analiza mijloacelor de probă prezentate din punct de vedere al utilităţii, pertinenţei, concludentei, şi toate împreună din punct de vedere al coroborării lor, instanţa de recurs indică că în acţiunile cet.*****e lipsesc elementele constitutive ale samavolniciei, de vreme ce, agentul constatator nu a probat nici existența unui drept efectiv sau presupus a lui ***** asupra teritoriului SA ”Orizont-95” și nici faptul încălcării ordinii stabilite în realizarea acestui drept, iar în lipsa acestora nu este întrunită componența contravenției de samavolnicie.

Invocările agentului constatator indicate în procesul-verbal cu privire la contravenție din care urmează că *****e începând cu data de 25 decembrie 2023 până în prezent, samovolnic trece pe teritoriul SA ”Orizont-95”, situat pe adresa or. ***** str. Alba Iulia nr. 85, pentru a ajunge la bunul său imobil, situat pe adresa or. *****, str. Alba Iulia nr. 85 A, samovolnic deschide poarta și parchează mai multe automobile, pe teritoriul SA ,,Orizont-95”, de către instanța de recurs nu pot fi reținute, de vreme ce materialele cauzei atestă faptul că *****e din data de 16.10.2023 este proprietar al terenului cu suprafața de 0,0701 ha și construcției cu suprafața de 402,5 m.p. situate în or. *****, str. Alba Iulia 85/A care are același drum de acces cu bunul imobil și terenul aferent situat în or. ***** str. Alba Iulia 85 și care aparține SA ,,Orizont-95” a cărui acționar este și *****e și care îi oferă dreptul de a se afla pe teritoriul menționat.

Mai mult, potrivit Planului separării terenului pentru delimitarea drumului de acces la clădirea de producție din str. Alba Iulia 85/A or. ***** urmează că o altă modalitate sau o altă cale de acces de a ajunge la bunul său imobil cet. *****e nu are.

Prin urmare, acestea fiind stabilite Colegiul penal menționează că în speță nu s-a făcut dovada veridicității situației de fapt reținute în procesul-verbal cu privire la contravenție constatată de către agentul constatator, prin probe certe şi de netăgăduit, astfel, în favoarea persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, acționează şi prevalează principiul *in dubio pro reo*.

12. Subsidiar, Colegiul reiterează că agentul constatator, abilitat cu atribuţii de constatare a faptei contravenţionale şi aplicare a sancţiunii, administrează orice probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalităţii şi temeiniciei procesului-verbal. Din acest argument rezultă, că simpla constatare (uneori pretinsa constatare) a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenţie. În alţi termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conţinutul actului - neconfirmate prin alte mijloace de proba - pot plana o serie de dubii, instanţa apreciază că îşi găseşte aplicare un alt principiu de drept, şi anume principiul in dubio pro reo.

La cazul dedus judecăţii, prin prisma principiul prezumţiei nevinovăţiei, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, Colegiul menționează că pe parcursul examinării prezentei cauze contravenţionale agentul constatator nu a prezentat probe admisibile, pertinente, concludente şi utile care ar demonstra vinovăţia cet.*****e, în comiterea contravenţiei prevăzute de art.335 din Codul contravenţional.

13. În același context, Colegiul consideră că motivele invocate de recurent sunt declarative și nu pot fi reținute, alegațiile expuse în cererea de recurs au constituit obiect de studiu al primei instanțe, care le-a oferit o apreciere justă și motivată.

Colegiul penal conchide că argumentele invocate în recurs nu şi-au găsit confirmare în procesul verificării legalității în ordinea controlului ierarhic superior, motiv pentru care acesta urmează a fi respins ca nefondat, cu menţinerea hotărîrii Judecătoriei ***** sediul Central din 04 octombrie 2024.

14. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție *****, ***** și se menține hotărârea Judecătoriei ***** sediul Central din 04 octombrie 2024.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Cecan Silvia

Judecător	Pascari Roman
Judecător	Roșca Constantin